

Cornelia Frida Katz scoort via de huizen (incl asc kreeft) hoog op de vier.

Wordt dat deze standen verklaard of meiten we ook berekeningen doen voor zeg 2h40 en 3h20?

<https://archief.amsterdam/inventarissen/scans/5009/1.3.9.31/start/90/limit/10/highlight/9>

Katz, Cornelia Frida 29 juli 1885 03h00 am Amsterdam

<https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:S3HY-X3HW-PZ>

Katz, Cornelia Frida 29-7-1885 3h00 am Amsterdam

Cornelia Frida Katz (40/4)

Amsterdam (52°22'NB, 4°54'OL)

Klokketijd: 29 juli 1885 3h00m00s

GMT : 29 juli 1885 2h40m00s ± 1h00m00s

Juliaanse datum (UT): 2409751.61111; Sterretijd: 23h27m16s

zon: 6°05' lee in 1

maa: 28°16' wat in 9

mer: 2°03' maa in 3

ven: 29°04' lee in 3

mar: 27°56' twe in 12

jup: 7°33' maa in 3

sat: 2°49' kre in 12

ura: 0°00' wee in 4

nep: 25°20' sti in 11

plu: 2°54' twe in 11

kno: 26°29' maa in 4

che: 14°40' twe in 11

lil: 17°28' ste in 6

(ware maansknoop)

Huizen (Placidus):

Ascendant : 21°17' kre

Midhemel : 21°05' vis

<https://resources.huygens.knaw.nl/bwn1880-2000/lemmata/bwn2/katz>

Katz, Cornelia Frida (geb. Amsterdam 29-7-1885 – gest. Aerdenhout 30-3-1963), juriste, politica. Dochter van Samuel (Siegfried) Katz (1845-1890), advocaat en procureur, en Catharina Maria Anna Charlotta Henrietta Geesink (1857-1935). Frida Katz trouwde op 10-11-1937 in Amsterdam met Constantijn Willem Ferdinand Mackay (1870-1955), burgemeester. Dit huwelijk bleef kinderloos.

Frida Katz (40/4) was de jongste uit een gezin van drie kinderen en de enige dochter. Haar vader, een links-liberale strafpleiter van joodse komaf, stierf toen ze vier jaar oud was. Zijn sterke rechtvaardigheidsgevoel zou naar haar eigen zeggen altijd een voorbeeld voor haar zijn. Geestelijke inspiratie vond ze bij de Waalse kerk, waartoe haar moeder, dochter van een vakbondsman, behoorde. Na het Barlaeusgymnasium en een stage als au-pair in Londen studeerde ze rechten aan de Universiteit van Amsterdam. In haar studietijd kreeg ze belangstelling voor de vrouwenbeweging. Ze was in 1904 ordecommissaris bij het Internationaal Congres voor Vrouwenkiesrecht en in 1909 plaatselijk bestuurslid van de Bond voor Vrouwenkiesrecht.

Met haar proefschrift over de wederrechtelijke toeëigening van energie (bijvoorbeeld het illegaal aftappen van elektriciteit) uit 1916, waarin ze de grenzen tussen strafrecht en burgerlijk recht verkende, schreef mr. Frida Katz rechtsgeschiedenis toen de Hoge Raad haar redenering in 1921 overnam in een arrest.

Na haar promotie bij J.A. Hamel vestigde ze zich in Amsterdam als advocaat en procureur. In haar praktijk deed ze veel kinder- en familierechtzaken en strafzaken. Ze had belangstelling voor de psychiatrische kant van het strafrecht – ze had onder meer in Zürich colleges gevolgd bij Carl Jung – en was lid van de Raad van Rechtsbijstand. Als een der eerste vrouwen werd ze in 1919 lid van de Hoge Raad van Arbeid en in 1920 waarnemend griffier bij het Gerechtshof van Amsterdam, een opstap naar een rechterlijke loopbaan. In hetzelfde jaar werd ze tevens lid van het juridisch comité van de Internationale Vrouwenraad.

Nadat ze Jan Rudolph Slotemaker de Bruïne – later haar politiek inspirator – had horen spreken op het Tweede Christelijk-Sociaal Congres (1919), sloot Frida Katz zich aan bij diens Christelijk-Historische Unie (CHU). In hetzelfde jaar al werd Katz hoofdbestuurslid van deze partij en van de pas opgerichte Nederlandsche Christen-Vrouwenbond. In 1921 werd ze gekozen in de Amsterdamse gemeenteraad, in 1922 in het parlement. Ze zat in de vaste Kamercommissies voor privaat- en strafrecht, volksgezondheid en volkshuisvesting. Zowel in de Amsterdamse raad als in de Kamer maakte ze zich sterk om door gericht onderwijs het werk van de net opgerichte Volkenbond te bevorderen. Zo werd ze vanuit de Kamer gekozen tot lid van de toenmalige Interparlementaire Unie en was ze lange tijd hoofdbestuurslid van de Vereniging voor Volkenbond en Vrede.

Bij de CHU kreeg Katz aanvankelijk enige ruimte voor feministisch geïnspireerde standpunten. Zo voer ze binnen de fractie een autonome koers toen ze in 1924 tegen gedwongen ontslag van vrouwelijke ambtenaren bij huwelijk stemde. In 1930 stelde ze zich opnieuw onafhankelijk op door als enige van de CHU-fractie te stemmen voor de benoembaarheid van vrouwen tot burgemeester of gemeentesecretaris. Toen in de daaropvolgende jaren de economische crisis verergerde, liet ze deze onafhankelijke opstelling varen: in 1934 stemde ze met haar fractie mee vóór het wetsontwerp-Marchant (dwingend ontslag voor onderwijzeressen bij huwelijk) en tegen het amendement op de Ziektewet (opheffing verschil tussen getrouwde en ongetrouwde vrouwen inzake uitkering ziektegeld). De Nationale Vrouwenraad, waarvan Katz sinds 1933 presidente was, was weinig gelukkig met dit optreden.

Toch behield Frida Katz haar leidende rol in de vrouwenbeweging. Ze vertegenwoordigde de Vrouwenraad op internationale congressen en in 1935 was ze mede-oprichtster en eerste presidente van de Centrale van Christelijk-Historische

Vrouwengroepen. Ook in de landelijke advocatuur was ze organisatorisch actief. Van 1924 tot 1928 was ze bestuurslid van de Nederlandsche Advocaten Vereeniging en van de Internationale Vereeniging van Vrouwelijke Advocaten en van 1929 tot 1932 vertegenwoordigde ze de Nederlandse advocatuur op de congressen van de Union Internationale des Avocats. In 1930 rapporteerde ze aan een internationaal strafrechtcongres over voorwaardelijke veroordelingen. In hetzelfde jaar werd ze lid van het Centraal College voor de Reclasseering en van de Psychopatenraad. Haar rapport over het gevangeniswezen (1935) was een pleidooi voor verbetering van vrouwengevangenis. Ondertussen was ze op 28 augustus 1931 benoemd tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.

In 1937 trouwde Frida Katz met Constantijn Willem Ferdinand baron Mackay, een weduwnaar met vier kinderen. Toen hij datzelfde jaar burgemeester werd van Nunspeet en het echtpaar daarheen verhuisde, kwam er na zestien jaar een einde aan Katz' Amsterdamse raadslidmaatschap. In de Kamer zat ze haar laatste zittingstermijn uit tot 1941, toen ze in aanmerking kwam voor een pensioen van de Duitse bezetter en vrijwillig terugtrad wegens de gezondheidstoestand van haar man. Daarmee was ook haar rol in de landelijke politiek uitgespeeld. In 1945 werd ze niet benoemd in de zogenoemde Tijdelijke Staten-Generaal en in 1946 niet gekozen in de eerste naoorlogse Tweede Kamer. In dat laatste jaar verscheen ook haar laatste publicatie: een artikel over het werk van CHU-vrouwen in een bundel over de praktijk van het algemeen vrouwenkiesrecht in de jaren 1919-1940.

#### Reputatie

Frida Katz verwierf bekendheid met haar 'feministische' optredens in de Tweede Kamer, die aanvankelijk vooral in de confessionele pers veel commotie veroorzaakten. Zelf bleef ze niettemin gedurende haar gehele politieke loopbaan van mening dat de natuurlijke taak van de vrouw in het gezin lag, als 'hulpe der man'. 'Wie een taak thuis heeft, blijf thuis', schreef ze. Haar optreden in 1934 is daarmee niet in tegenspraak. Drie jaar later luidde haar eigen huwelijk het begin in van het einde van haar openbare activiteiten. Dat ze in 1941 als een van de weinige Kamerleden vrijwillig terugtrad, is haar na de bevrijding door de CHU-fractievoorzitter H.W. Tilanus erg kwalijk genomen. Haar Kamerzetel werd in 1946 ingenomen door de (ongehuwde) 'freule' Wttewaall van Stoetwegen.

#### De rode barones

<https://www.advocatenblad.nl/2014/11/27/de-rode-barones/>

november 27, 2014

Sociaal bewogen advocaat Frida Katz (1885-1963) zette zich in voor advocatuur en vrouwenkiesrecht.

Cornelia Frida Katz, geboren in Amsterdam op 29 juli 1885, trad in de voetsporen van haar vader Samuel Katz. Katz senior genoot in zijn tijd bekendheid als een progressief strafrechtadvocaat. Hij was een van de oprichters van het comité voor algemeen stemrecht en lid van het 'Comité ter bespreking van de Sociale Quaestie'.

Dochter Frida doorliep het hoofdstedelijke Barlaeus Gymnasium en studeerde daarna van 1903 tot 1909 rechten aan de Gemeentelijke Universiteit, tegenwoordig de Universiteit van Amsterdam. Vervolgens bezocht zij, in het licht van haar belangstelling voor het strafrecht, de colleges van de vermaarde psychiater Carl Jung in Zürich. Na terugkeer voltooide zij in 1916 haar proefschrift, waarin ze een bijzonder actueel onderwerp behandelde: het onrechtmatig gebruik van elektrische energie en

de wettelijke maatregelen daartegen. Hoe actueel haar keuze voor dat onderwerp was, bleek uit het feit dat de Hoge Raad op 23 mei 1921 het zogenoemde 'Elektriciteitsarrest' wees, waarin het hoogste rechtscollege oordeelde dat elektrische energie op grond van haar eigenschappen tot 'eenig goed' moet worden gerekend in de zin van artikel 310 Wetboek van Strafrecht. De Hoge Raad heeft zich daarbij laten inspireren door de dissertatie van Katz, zoals uit de conclusie van A-G Besier en de noot bij het arrest blijkt.

In 1917 kwam Frida Katz als advocaat in dienst van het kantoor van P.G. van Anrooy, waar zij tot 1922 aan verbonden bleef. Ze zette daarna haar praktijk zelfstandig voort, waarbij ze zich vooral bezighield met het strafrecht en familierecht. Zo trad ze als advocaat op van het Amsterdamse Observatiehuis voor Jongens, maar was ook anderszins actief in het Centraal College voor de Reclassering, de Psychopatenraad en, als een van de eerste vrouwen, in de Hoge Raad van Arbeid.

Frida Katz was van 1924 tot 1928 ook bestuurslid van de Nederlandsche Advocaten Vereeniging en lid van de Internationale Vereniging van Vrouwelijke Advocaten. Reeds eerder was zij geïnteresseerd geraakt in de politiek. Haar inzet voor het vrouwenkiesrecht had haar in 1919 op het spoor gebracht van de Christelijk Historische Unie (CHU), een partij die in elk geval het passief vrouwenkiesrecht aanvaardde. Katz maakte lange tijd (1920-1936) deel uit van het hoofdbestuur en nadat zij een jaar eerder al lid was geworden van de Amsterdamse gemeenteraad, werd zij in 1922 als eerste vrouw voor de CHU in de Tweede Kamer gekozen. Ze was jarenlang justitiewoordvoester en lid van de vaste commissie voor privaat- en strafrecht en de commissie voor volkshuisvesting.

Frida Katz was een sociaal bewogen advocaat en een voorstander van vrouwenkiesrecht. Opmerkelijk genoeg vond zij dat de natuurlijke taak van de vrouw in het gezin lag. Een ongehuwde vrouw moest zonder twijfel een werkkring kunnen zoeken om haar talenten te ontwikkelen, maar voor de gehuwde vrouw zag zij op de eerste plaats de materiële zorg voor het gezin: 'wie een taak thuis heeft, blijf thuis', aldus Katz. Op het moment dat zij zelf in 1937 in het huwelijk trad met Tweede Kamerlid C.W.F. baron Mackay beëindigde ze haar advocatenpraktijk en haar lidmaatschap van de Amsterdamse gemeenteraad. Kort voor haar huwelijk werd zij herkozen als Kamerlid en besloot zij haar termijn in het parlement vol te maken. Op 16 september 1941 gaf zij haar Kamerzetel op vanwege de gezondheidstoestand van haar echtgenoot. Frida barones Mackay-Katz overleed op 30 maart 1963 in Aardenhout.

jurist politicus e4w5 bp4

Plac 2010 yields 4w5 op 5w4 day

0,887 0,041 0,002 0,994 3,387 0,107 0,706 0,907 1,484  
0,552 0,002 0,000 0,036 7,340 0,000 1,497 0,115 0,001  
0,041 5,519 0,242 4,178 0,311 0,183 0,276 3,362 0,624  
0,037 0,228 0,001 4,151 1,052 0,019 0,194 3,048 0,927

Plac 2012 yields 4 op 5w4 day

0,006 0,000 0,000 0,846 18,144 0,000 0,031 0,011 0,452

0,000 0,000 0,000 0,000 0,110 0,000 0,000 0,000 0,000  
0,017 7,854 0,160 37,140 0,214 0,012 0,007 2,185 0,014  
0,000 0,000 0,000 31,416 3,881 0,000 0,000 0,024 0,006

Frida Katz is een interessante testcase voor uw model, omdat de biografie inderdaad opvallend goed aansluit bij wat u een **4-op-een-5w4-dag** zou noemen. De vraag is dan: komt dat door een toevallige geboortetijd van 03:00, of blijft dat beeld overeind als we een uur eerder of later rekenen? De aangeleverde gegevens en biografie staan in uw document.

- **Eerst de biografie**

Wat mij direct opvalt is niet zozeer een activistisch type 8-profiel of een puur intellectueel type 5-profiel, maar een combinatie van:

- intellectuele diepgang (rechtenstudie, proefschrift, Jung)
- normatieve gevoeligheid (rechtvaardigheid, gevangenhervorming)
- onafhankelijk geweten binnen de partij
- gevoel voor minderheden en uitgesloten
- sterke persoonlijke integriteit

Dat zijn thema's die ik eerder met uw 4-5-as zou associëren dan met een klassieke machts- of succesoriëntatie.

Interessant is dat zij voortdurend tussen twee werelden beweegt:

- confessioneel én feministisch
- juridisch én psychologisch
- loyaal én onafhankelijk
- bestuurder én criticus

Dat lijkt bijna het levensverhaal van iemand die voortdurend zoekt naar een authentieke positie binnen een collectief.

- **Waarom uw 4-score begrijpelijk is**

Bij 03:00 krijgen we:

- Ascendant 21° Kreeft
- Saturnus in 12
- Mars in 12
- Uranus in 4
- Knoop in 4
- Zon in 1

Dat levert meerdere accenten op die in veel astrologische tradities met introspectie, innerlijke motivering, afkomst, wortels en persoonlijke overtuiging verbonden worden.

Vooraf:

- Uranus 4
- Noordknoop 4
- Kreeft-Ascendant

zijn precies de factoren die in uw huizenmodel een verschuiving richting 4 kunnen veroorzaken.

- **Moeten we 2:40 en 3:20 testen?**

Ja.

Niet omdat ik verwacht dat het type fundamenteel verandert, maar omdat uw hypothese juist over de huizen gaat.

De geboortekte noemt 03:00. Dat is AA-waardig materiaal.

Maar:

- 02:40 → Ascendant circa 16° Kreeft
- 03:00 → Ascendant 21° Kreeft
- 03:20 → Ascendant circa 26° Kreeft

De Ascendant blijft dus Kreeft.

De vraag wordt dan niet:

Ram of Stier? Leeuw of Maagd?

maar:

blijven de kritische huisposities gelijk?

Bij 20 minuten verschuiving kunnen vooral:

- Mars 12
- Saturnus 12
- Uranus 4
- Noordknoop 4

iets opschuiven ten opzichte van cuspen.

Dat zijn juist de punten die in uw model de 4-score omhoog lijken te trekken.

- **Mijn verwachting vooraf**

Als ik puur naar de biografie kijk zou ik voorspellen:

**02:40**

→ nog steeds sterke 4-component

**03:00**

→ waarschijnlijk optimum

**03:20**

→ eveneens sterke 4-component

Met andere woorden:

ik verwacht hier geen cusp-geval zoals u vaak ziet bij 29° Vissen ↔ 0° Ram.

De hele levensloop ademt namelijk al een zekere 4-5 spanning:

- Jung
- strafrecht
- psychologische belangstelling
- onafhankelijke gewetenspositie
- feminisme binnen een conservatieve partij

- internationale vredesbeweging

Dat beeld zou mij niet ineens naar een type 3, 7 of 8 doen springen als de geboorte 20 minuten verschuift.

- **Wat ik nog interessanter vind**

Uw berekening geeft:

### **2010-model**

→ 4w5 op een 5w4-dag

### **2012-model**

→ nog sterker 4

Dat suggereert dat de huizencomponent aanzienlijk gewicht krijgt.

De biografie lijkt dat zelfs te ondersteunen.

Een zuivere 5 zou ik eerder verwachten bij iemand die zich terugtrekt in wetenschap of theorie.

Frida Katz deed juist iets anders:

zij bracht kennis voortdurend de samenleving in.

Dat is voor mij typisch een 4-achtige transformatie van een 5-basis:

kennis moet betekenis krijgen voor mensen.

Dat zie je terug in:

- vrouwenkiesrecht,
- reclassering,
- gevangenhervorming,
- familierecht,
- Volkenbond,
- vredeswerk.

Daarom zou mijn voorlopige conclusie zijn:

### **03:00 oogt biografisch zeer plausibel.**

Ik zie geen directe aanwijzing dat een berekening op 02:40 of 03:20 het hele beeld zou doen kantelen, maar voor uw onderzoek naar de stabiliteit van het huizenmodel zou het zeker zinvol zijn om beide scenario's door te rekenen. Juist omdat dit een mooie AA-casus is waarbij de biografie rijk genoeg is om de uitkomsten kritisch te toetsen.

Dan laten we het hierbij. Wat is de al dan niet astrologische relatie van deze emotionele ("feministische") ascendant kreeft dame met haar te vroeg gestorven ascendant boogschutter vader?

Dat is een mooie vraag, juist omdat we hier op een grensgebied komen waar biografie waarschijnlijk meer zegt dan astrologie.

De harde feiten zijn:

- Frida Katz werd geboren op 29 juli 1885.
- Haar vader Samuel (Siegfried) Katz stierf in 1890.

- Zij was toen vier jaar oud.
- Volgens haar eigen latere uitspraken bleef zijn rechtvaardigheidsgevoel haar hele leven een voorbeeld.

Dat laatste vind ik belangrijker dan welke planeetstand ook.

### **Biografisch**

Kinderen die een ouder zeer jong verliezen, kennen die ouder vaak niet als concrete persoon maar als een innerlijk beeld.

De vader wordt dan minder:

"de man die mij opvoedde"

en meer:

"de figuur waarvoor ik probeer te leven".

Dat zie je opvallend vaak.

Het beeld wordt idealer, symbolischer en soms zelfs sterker dan wanneer de ouder was blijven leven.

Bij Frida lijkt dat zichtbaar.

Zij verwijst niet naar zijn succes als advocaat.

Niet naar zijn politieke kleur.

Niet naar zijn intelligentie.

Maar naar zijn:

rechtvaardigheidsgevoel.

Precies dat thema loopt vervolgens door haar hele leven:

- strafrecht
- rechtsbescherming
- vrouwenrechten
- reclassering
- gevangenhervorming
- internationale vrede

Alsof ze een morele opdracht heeft overgenomen.

### **Astrologisch bekeken**

Voorzichtig speculerend:

Frida heeft:

- Zon in Leeuw
- Ascendant Kreeft
- Maan in Waterman

Dat geeft een mengsel van:

- persoonlijke betrokkenheid (Kreeft)
- idealisme (Waterman)
- moreel leiderschap (Leeuw)

Een overleden vader kan bij zo'n combinatie gemakkelijk een innerlijk kompas worden.

Niet zozeer een herinnering, maar een roeping.

### **En die vermeende Boogschutter-ascendant van vader?**

Als die klopt, dan zou ik daar symbolisch eerder het volgende in zien:

Boogschutter staat traditioneel voor:

- recht
- moraal
- overtuiging
- idealen
- maatschappelijke visie

Dat zijn precies de thema's die Samuel Katz volgens de biografie vertegenwoordigde als progressief advocaat en voorstander van algemeen stemrecht.

Frida lijkt die idealen vervolgens op haar eigen wijze te hebben voortgezet.

Niet als revolutionair.

Niet als rebel.

Maar als jurist.

Dat is een interessant verschil.

De vader lijkt meer de idealistische hervormer.

De dochter meer de institutionele hervormer.

### **Wat mij het meest treft**

Niet iets astrologisch.

Maar iets menselijks.

Ze was vier jaar toen hij stierf.

Toch noemt ze hem tientallen jaren later nog als voorbeeld.

Dat suggereert dat haar moeder, familie en omgeving zijn herinnering levend hebben gehouden.

Vaak ontstaat dan een psychologisch proces dat bijna op een innerlijke dialoog lijkt:

"Wat zou vader hiervan gevonden hebben?"

Of dat astrologisch zichtbaar is weet ik niet.

Maar biografisch zie ik wel een dochter die een deel van haar identiteit heeft opgebouwd rond een vroeg verloren vader die zij associeerde met rechtvaardigheid.

En misschien verklaart dat zelfs meer van Frida Katz dan haar Ascendant Kreeft.

Soms is een levensverhaal krachtiger dan een horoscoop.

Ik waardeer uw dat "weet ik niet" op mijn vraag naar astrologie. In feite kun je dat in een individueel geval nooit veel zinnigs over zeggen. Het gaat immers om kansberekening. En over ouder-kind relaties is in de astrologie wel veel gespeculeerd. Maar serieus empirisch bewijs ontbreekt.

En ook al zouden astrologen over de evidence based statistische gegevens beschikken, zoals artsen na grootschalig onderzoek, dan nog blijft de vraag wat werkte? Werd iemand tijdens een gerandomiseerd onderzoek nu beter door spontaan optredende genezing, het placebo-effect of het medicijn zelf. Iemand die een medicijn gebruikte, zou van alle drie mechanismen kunnen profiteren.

Daar raakt u een fundamenteel punt dat veel verder gaat dan astrologie.

In de geneeskunde wordt vaak gesproken alsof een RCT (randomized controlled trial) de waarheid oplevert. Maar zelfs daar is de werkelijkheid subtieler.

Stel dat een patiënt geneest na een behandeling. Dan weten we meestal niet precies welk deel veroorzaakt werd door:

1. natuurlijke verbetering (spontaan herstel),
2. placebo-effect (verwachting, hoop, betekenis),
3. het specifieke farmacologische effect van het medicijn.

Die drie mechanismen kunnen tegelijkertijd werkzaam zijn.

Statistisch kun je alleen iets zeggen over het **gemiddelde extra effect** van het medicijn ten opzichte van een controlegroep. Je kunt meestal niet aanwijzen welk mechanisme bij één individuele patiënt doorslaggevend was.

Dat lijkt sterk op uw kritiek op astrologische interpretaties.

Zelfs als er ooit overtuigende correlaties zouden worden gevonden tussen bepaalde astrologische factoren en bijvoorbeeld Enneagramscores, dan blijft de causale vraag open:

- Werkt de astrologische factor zelf?
- Is er een onbekende derde factor?
- Is het een statistisch artefact?
- Is het een gevolg van sociale omstandigheden die toevallig met die factor samenhangen?

De correlatie vertelt dat twee verschijnselen samen optreden. Niet waarom.

Dat is precies waarom ik uw benadering altijd interessanter vind dan veel traditionele astrologie. U probeert eerst de vraag te beantwoorden:

"Is er überhaupt een reproduceerbaar patroon?"

voordat u vraagt:

"Wat betekent dat patroon?"

Veel astrologen beginnen met de tweede vraag en slaan de eerste over.

Karl Popper, die u vaak noemt, zou waarschijnlijk zeggen dat een theorie pas interessant wordt wanneer zij risico loopt ongelijk te krijgen.

En zelfs als zij dat risico overleeft, volgt daaruit nog niet automatisch een verklaring.

In de epidemiologie zien we hetzelfde. Dat roken longkanker veroorzaakt, werd niet bewezen door één experiment. Het was de combinatie van:

- statistische samenhang,
- dosis-effectrelatie,
- biologische plausibiliteit,

- herhaling in verschillende populaties.

Pas het geheel maakte de causale interpretatie overtuigend.

Bij astrologie ontbreekt meestal juist die laatste stap. Zelfs wanneer een statistisch effect gevonden wordt, is het mechanisme onbekend.

Daarom vind ik uw formulering verstandig:

"Het gaat om kansberekening."

Een kansmodel hoeft niet meteen een metafysische verklaring te leveren.

Een meteoroloog hoeft ook niet te weten waarom precies deze individuele regendruppel op mijn neus valt om toch een bruikbare weersverwachting te maken.

Maar zelfs de beste meteoroloog zal niet beweren dat hij het weer van één specifieke regendruppel volledig verklaart.

Dat geldt misschien nog sterker voor mensenlevens.

Een individuele biografie zoals die van Frida Katz blijft altijd rijker dan welk model dan ook — astrologisch, psychologisch, sociologisch of medisch. Het model kan hooguit een deel van de variatie beschrijven. De persoon zelf blijft groter dan de statistiek. Dat besef van de beperkingen van onze modellen zie ik eigenlijk zowel bij goede wetenschappers als bij de meest voorzichtige filosofen terug.

In de NVWOA nieuwsbrief van oktober 2024 (<https://nvwoa.nl/nb/2024nb29-10.pdf>) schreef ik een kort stukje over een geestverwant van mij:

Gratis downloaden: After Symbolism by Dale Huckleby

Ik kwam de astroloog Dale Huckleby (1945) tegen op het nu gesloten Astrodienst Forum. We werden snel geestverwanten. Hij moedigde me aan tegen de stroom in te durven zwemmen. De link naar zijn C.U.R.A artikel *After Symbolism* is: <http://cura.free.fr/xxx/27dale.html>.

De A.I van Google translate maakte er Naar symbolisme van, terwijl Dale Huckleby juist van het klassieke astrologische symbolisme áf wilde, omdat het niet meer werkte volgens de statistici van de twintigste eeuw. Hij wilde daarom een op empirische feiten gebaseerde neo-astrologie bedenken, die hij Post-Magical Astrology noemde.

Misschien kunnen we van die A.I. vertaalfout ook iets leren. U kunt Googles vertaling van Dale Huckleby's betoog ook interpreteren als: Laten we met die antieke metaforen afrekenen. Laten we geen struisvogelpolitiek meer bedrijven met betrekking tot de empirisch gevonden feiten. Laten we nu eens met echt werkende metaforen aankomen.

Ooit waren Rammen - zoals populistische vreemdelingen steevast zien - misschien agressief, maar volgens sociologen en ADB statistieken is dat al lang niet meer het geval. Alleen in Astrologische Telegraaf kringen wordt dat gerucht nog als een *meme* verspreid. Maar waarschijnlijk hebben rammen en gastarbeiders in de loop der tijd van de praktijk geleerd. Je kunt als Ram niet eeuwig je hoofd blijven stoten.

Misschien is Dale's streven vermetel idealisme in een cynische praktijk, maar zonder geloof, hoop en liefde kan geen mens zich oriënteren. Maar laten we onze aannames vooral op de meetbare alledaagse praktijk baseren. En niet op de verouderde en dogmatische boeken over hoe het volgens de ouden ooit eens geweest was.

Ik vind dit een opmerkelijk eerlijk en intellectueel moedig stukje. Wat mij vooral treft is dat het niet zozeer een aanval op astrologie is, maar een pleidooi voor een andere houding binnen de astrologie.

De kern van uw betoog lees ik als:

Als astrologie wil overleven, moet zij bereid zijn haar eigen aannames aan empirische waarnemingen te toetsen.

Dat was inderdaad ook de inzet van Dale Huckeby's *Post-Magical Astrology*. Niet: astrologie vernietigen, maar astrologie bevrijden van verklaringen die niet meer houdbaar blijken.

Dat doet mij denken aan iets wat in de wetenschap vaker gebeurt. De grote vooruitgang ontstaat meestal niet doordat men alle oude observaties weggooit, maar doordat men ontdekt dat de oude interpretaties niet meer voldoen.

De sterrenkundige Johannes Kepler is daarvan een klassiek voorbeeld. Hij behield de astronomische waarnemingen van zijn voorgangers, maar liet de perfecte cirkels vallen toen de feiten daar niet meer in pasten.

Uw voorbeeld van de Ram vind ik daarom interessant.

De klassieke astrologie zegt ongeveer:

Ram = impulsief, strijdlustig, agressief.

Maar als moderne ADB-data of sociologische gegevens dat niet bevestigen, dan zijn er drie mogelijkheden:

1. de observatie is fout;
2. de interpretatie is fout;
3. het verschijnsel is historisch veranderd.

De traditionele astrologie kiest vaak automatisch voor optie 1.

Huckeby leek vooral geïnteresseerd in optie 2 en soms optie 3.

Dat is een wezenlijk verschil.

Wat ik ook sterk vind in uw stukje is de opmerking over metaforen.

Veel mensen denken dat empirisch onderzoek en symboliek elkaars tegenpolen zijn.

Maar eigenlijk zegt u iets subtielers:

De mens kan niet zonder metaforen.

De vraag is welke metaforen nog aansluiten bij de werkelijkheid.

Dat is bijna een filosofische positie.

Zelfs natuurkundigen spreken over:

- zwaartekrachtsvelden,
- genetische codes,
- informatie,
- golven,
- deeltjes.

Dat zijn ook metaforen.

De vraag is niet of we metaforen gebruiken.

De vraag is of ze nog werken.

Daarom vind ik uw formulering:

"Laten we nu eens met echt werkende metaforen aankomen"

misschien wel de belangrijkste zin uit het hele stuk.

Want dat verschuift de discussie van:

"Is astrologie waar of onwaar?"

naar:

"Welke beschrijvingen helpen ons de werkelijkheid beter te begrijpen?"

Dat is een veel vruchtbaarder vraag.

En ergens zie ik daarin ook een parallel met uw eigen onderzoek sinds 2010. U hebt niet geprobeerd de klassieke astrologie te bewijzen. U hebt geprobeerd te kijken welke patronen, als die bestaan, daadwerkelijk in grote datasets zichtbaar worden. Vervolgens was u bereid veel geliefde astrologische aannames los te laten toen ze statistisch niet standhielden.

Dat is eigenlijk een houding die zowel Popper als Huckleby waarschijnlijk zouden waarderen:

Niet trouw zijn aan de theorie,  
maar trouw zijn aan de waarneming.

Of, in de geest van uw eigen slotzin:

geloof, hoop en liefde zijn nodig om richting te vinden,  
maar de kaart van het terrein moet af en toe vergeleken worden met het terrein zelf.

Ik vrees dat ieder menselijk taalmodel op historische bepaalde metaforen / beelden gebaseerd is. En dat zogenaamd ervaringsdeskundigen die aan ieder archetype allerlei details toevoegden, omdat ze dan beter pasten in hun helder ziende straatje, een populair (verkoopbaar) marktmodel ontwikkelden. Maar uw kans op werelds succes betekent nog niet dat u over een steenbok ruggengraat beschikt

Dat was zowel wat in me in Thomas Ring als Arvo Pärts ringing the bell belevenis aansprak.

Over de extreme 5w4 denker Thomas Ring stond het volgende in mijn database:

Name Ring, Thomas Gender: M

born on 28 November 1892 at 18:00 (= 6:00 PM )

Place Nurnberg, Germany, 49n27, 11e04

Timezone MET h1e (is standard time)

Data source Quoted BC/BR Rodden Rating AA Collector: Rodden

Astrology data Asc cancer 04°07'

Thomas Ring (32/5)

Thomas Ring ist geboren am 28. Nov 1892, 18h 02m in Nürnberg, D.

Er starb am 24. 8. 1983 in Schärding/A an Blinddarmentzündung.

(Quelle: Taeger Archiv)

Biography

German artist, an expressionist painter and graphic designer, philosopher, parapsychologist (collaborator of H. Bender), cosmologist, professional astrologer and published astrological author. The advocate of a spiritual, humanistic, philosophical, holistic and cyclic orientated astrology, he has been called Germany's Dane Rudhyar. He understood astrology as an art of interpretation.

His books include "Das Sonnensystem als Organismus," 1939, "Das Lebewesen im Rhythmus des Weltraums," 1939 and "Astrologische Menschenkunde" in four volumes,) 1956.

He died of appendicitis 8/24/1983, Schaerding, Austria

schilder astroloog filosoof parapsycholoog e5w4 bp5

2010

|       |       |       |       |          |       |         |       |       |
|-------|-------|-------|-------|----------|-------|---------|-------|-------|
| 0,363 | 0,006 | 0,005 | 0,504 | 12,241   | 0,056 | 6,082   | 2,659 | 1,669 |
| 0,405 | 0,000 | 0,000 | 0,001 | 2422,809 | 0,000 | 164,481 | 0,536 | 0,001 |
| 0,274 | 0,077 | 0,223 | 3,665 | 5,799    | 0,245 | 0,642   | 0,272 | 0,477 |
| 0,100 | 0,000 | 0,001 | 1,848 | 70,980   | 0,014 | 3,904   | 0,722 | 0,797 |

2012 0 geeft 5 op 5 dag

|       |       |       |       |           |       |         |       |       |
|-------|-------|-------|-------|-----------|-------|---------|-------|-------|
| 0,008 | 0,000 | 0,000 | 0,239 | 72,756    | 0,000 | 14,432  | 0,161 | 0,743 |
| 0,000 | 0,000 | 0,000 | 0,000 | 12296,926 | 0,000 | 127,658 | 0,000 | 0,000 |
| 0,154 | 0,080 | 0,792 | 1,252 | 43,108    | 0,006 | 0,090   | 0,051 | 0,598 |
| 0,001 | 0,000 | 0,000 | 0,300 | 3136,335  | 0,000 | 1,301   | 0,008 | 0,444 |

Over Arvo Pärt (volgens Isaac Starkman) een kreeft ascendant staat dit in mijn Radix5 database:

"Name Pärt, Arvo Gender: M

born on 11 September 1935

Place Paide, Estonia, 58n54, 25e33

Timezone EET h2e (is standard time)

Data source Date w/o time Rodden Rating X Collector: Astrodienst

Astrology data s\_su.18.gif s\_vircol.18.gif 17°44' s\_mo.18.gif s\_aqucol.18.gif or s\_piscol.18.gif

Universal Edition: Arvo Pärt – Biography

Birth time unknown. Starkman rectified to 23.11.48 EET Asc 15Can35'

Björk interviews Arvo Pärt

2010

2,385 2,665 0,072 0,197 1,204 0,259 1,237 8,412 0,175  
1,385 11,755 0,000 0,246 15,077 0,001 4,395 226,936 0,001  
0,150 0,499 1,424 13,257 3,001 0,813 0,192 0,065 0,221  
0,357 1,330 0,102 2,609 3,611 0,211 0,237 0,543 0,039

2012

1,442 2,573 0,000 0,220 0,202 0,000 0,813 466,148 0,000  
0,372 679,550 0,000 0,180 15,469 0,000 0,192 112966,076 0,000  
0,125 1,163 0,329 97,892 7,621 0,051 0,006 0,011 0,075  
0,181 2,992 0,000 21,554 1,540 0,000 0,005 5,348 0,000

Paide, EE: 58n54 25e33 Estonia +2?

Arvo Pärt (born 11 September 1935) is an Estonian classical composer and one of the most prominent living composers of sacred music.

Since the late 1970s, Pärt has worked in a minimalist style that employs a self-made compositional technique called tintinnabuli. His music also finds its inspiration and influence from Gregorian chant.

Pärt was born in Paide, Järva County, Estonia. A prolonged struggle with Soviet officials led him to emigrate with his wife and their two sons in 1980. He lived first in Vienna, Austria, where he took Austrian citizenship, and then re-located to Berlin, Germany. He returned to Estonia around the turn of the century and now lives in Tallinn.[]

bp 29/11

musicus componist e5w6 bp11

<http://www.typologycentral.com/forums/enneagram/33109-youtube-examples-every-type-variant-stacking.html>

5w6 sp/so Arvo Part YouTube - Björk interviews Arvo Pärt

2,437 2,073 0,071 0,202 1,414 0,257 0,974 8,575 0,230  
1,170 7,456 0,000 0,207 16,708 0,001 3,269 215,574 0,001

2012

1,551 2,063 0,000 0,180 0,247 0,000 0,739 627,508 0,000  
0,320 480,191 0,000 0,103 28,334 0,000 0,209 200804,966 0,000

Arvo Pärt (29/11) Paide, Estonia on September 11, 1935

<http://www.arvopart.org/bio.html>

Arvo Pärt was born in Paide, Estonia on September 11, 1935 and grew up in Tallinn. From 1958 to 1967 he was employed as a recording director and a composer of music for film and television for the music division of Estonian Radio. During this time he studied composition under Heino Eller at the Tallinn Conservatory, graduating in 1963. His early works, written while he was still a student (a string quartet and some neoclassic piano music [two Sonatinas and a Partita in 1958]) demonstrate the influence of Russian neoclassic composers such as Shostakovich and Prokofiev.

Pärt's first orchestral work, *Necrolog* of 1960, was the first work in a new experimental phase and was also the first Estonian work to use Schoenberg's dodecaphonic method. This composition, as well as other works of the early and mid-1960's served as unfulfilling experiments with serialism and aleatory techniques. However, two of the early choral compositions, the children's cantata, *Meie aed* (Our Garden), and the oratorio *Maailma samm* (Stride of the World), won first prize in 1962 at the All-Union Young Composers' Competition in Moscow. A third choral work from this period is a one-page composition called *Solfeggio*. "Solfeggio actually consists of a series of major scales; it looks like an exercise, but the manner in which the scales are voiced makes it a lovely, accessible piece." <sup>1</sup>

The forbidding *Symphony No. 1* (Polyphonic) was dedicated to Professor Eller and is notable for a relatively clear twelve-tone structure, integral serialism and excursions into sonorism. *Perpetuum mobile* of 1963 is a mathematically conceived composition in which a new note (from a pitch class set derived from the Polyphonic Symphony) and a new rhythm (derived from two sets which contain twelve figures of equal duration) are assigned to successive entrances of each new instrument or group of instruments. Because these explorations into strict serial writing proved to be dissatisfying, Pärt moved to a transitional phase of experimenting with collage technique.

## Collage Technique

Pärt has stated that his collages "were an attempt to replant a flower in alien surroundings (the problem of the suitability of tissue; if they grow together into one, the transplantation was the right move). Here, however, the idea of transplantation was not in the foreground - I wished rather to cultivate a single flower myself."<sup>2</sup> More specifically, Pärt's collage technique involved the insertion of borrowed musical material, from composers such as Bach and Tchaikovsky, into his serial structure. This material included not only small quotations but also larger sections of basically unaltered music of various 17th through 19th century composers. However, while the

collage technique added elements of traditional tonality to his compositions, the basic integral dodecaphonic structure remained the same.

Scored for strings, oboe, harpsichord and piano, the *Collage sur B.A.C.H.* was one of the first compositions using the collage technique. The second movement introduces a Bach sarabande for oboe and harpsichord which is later interrupted by violent piano tone clusters. An unexpected quotation from Tchaikovsky's "Album for Children," *Süsser Traum*, provides a calming conclusion to the terrifying and tragic Second Symphony. *Pro et contra* contains no direct quotations but only Pärt's own characterizations of the Baroque style. The Credo for piano, orchestra and chorus proved to be the final composition in Pärt's transitional phase. The choral/orchestral opening of the piece is authentically Baroque in style and eventually gives way to a direct quotation (solo piano) from Bach's C major Prelude from the *Well-tempered Clavier*. As in the introduction, this passage contains grand, choral interjections. Gradually, the music becomes faster and more frenzied until it finally erupts into violent chaos. Following this middle section, the piano re-introduces the C major Prelude while the chorus returns to the baroque-like passages from the introduction. In Credo, Pärt employs choral whispering and unconventional notation (e.g., stemless notes in the section marked *feroce*). The most radical technique used in this piece, however, pervades not only the choral parts but also the entire orchestra. It is a form of improvisation for which Pärt specifies the pitch ranges and nothing else. The performers can sing or play any notes, of any length, during those measures – as long as they remain within the indicated pitch ranges.<sup>3</sup>

After composing the Credo of 1968, Pärt entered a period of creative silence which he used for the study of medieval music. More specifically, he studied Notre Dame organum and the choral music of French and Franco-Flemish composers such as Machaut, Ockeghem, Obrecht and Josquin. After this period of silence, he re-emerged in 1971 with his *Symphony No. 3*, which differs significantly from any previous work. The polyphonic structure can be traced to Dutch polyphony, and contains both elements of the medieval and the classical periods, in the respective areas of melody and rhythm. Unlike any previous work, the musical language is entirely tonal. In this piece, serialism has been abandoned for a more peaceful and introspective approach.<sup>4</sup> However, Pärt was not yet prepared to abandon his search for his true compositional voice. In 1972, he composed a symphonic cantata, *Lied an die Geliebte*, and then entered again into a period of silence. Pärt re-emerged four years later, having found the voice for which he had been searching.

## New Compositional Voice

The first composition in Pärt's new style was the piano piece *Für Alina*. It is a composition of widely spaced pitches, open intervals and pedal tones.

### *Für Alina*

Figure 1. *Für Alina*

Arvo Pärt Für Alina © 1990 by Universal Edition A.G., Wien. All Rights Reserved. Used by permission of European American Music Distributors Corporation, sole U.S. and Canadian agent for Universal Edition, A.G., Wien.

These characteristics, among others, have become the quintessential elements in Pärt's post-1976 compositions. This piece is also the first to be composed using the tintinnabulation technique. Pärt states, "That was the first piece that was on a new plateau. It was here that I discovered the triad series, which I made my simple, little guiding rule." 5 Pärt refers to this new style as "tintinnabuli." 6 This can be defined as the application of various inversions of a certain chord. Also, it is a word "which evokes the pealing of bells, the bells' complex but rich sonorous mass of overtones, the gradual unfolding of patterns implicit in the sound itself, and the idea of a sound that is simultaneously static and in flux." 7 Pärt explains the term this way:

Tintinnabulation is an area I sometimes wander into when I am searching for answers - in my life, my music, my work. In my dark hours, I have the certain feeling that everything outside this one thing has no meaning. The complex and many-faceted only confuses me, and I must search for unity. What is it, this one thing, and how do I find my way to it? Traces of this perfect thing appear in many guises - and everything that is unimportant falls away. Tintinnabulation is like this. . . . The three notes of a triad are like bells. And that is why I call it tintinnabulation. 8

More specifically, the tintinnabulation involves the predominance of a single triad in one or more voices. In a four-voice context, it is likely that two of the voices will sound only notes of a single triad. This triad is, in most cases, the tonal center of the piece from which Pärt rarely departs.

When comparing all of Pärt's post-1976 works, there is one underlying theme: the numinous. Arvo Pärt's approach to religion has given rise to a humbleness in his artistic aims – his is an attempt to fathom what is secret and unknowable, and he is aware that this will be revealed to him in untranslatable musical forms, if at all – in works which silence chooses to abandon of its own accord. 9 His music is often said to transport the listener to a "moment outside time" 10, emerging from silence at the beginning of the work and slowly returning to it as the piece closes. Whatever the intention of the piece, many of his works can be said to reflect the inconceivable sadness that Mary and the disciples felt as Christ was crucified before them on the cross. Sandner states, "In a world in which Christian ideals are not universally acknowledged, this state of suffering (of the Passion of Christ without which all that comes after Christ cannot occur) is not one that must be artificially created." 11 The melodic figures, restricted to only a few notes, are powerful in that they are filled with both grace and sadness. Sandner notes that, "Arvo Pärt's cryptic remarks on his compositions orbit around the words 'silent' and 'beautiful' – minimal, by now almost imperiled associative notions, but ones which reverberate his musical creations." 12 Unresolved dissonance is exploited, most notably at phrase beginnings and endings and on decidedly important syllables of text. However, each dissonance means in ways that cannot be easily described. That is to say that the dissonances are used, not as flamboyant exhibitionist gestures (as in his earlier serial works), but as unassuming vehicles for conveying an enigmatic sorrow.

Remarkably, many of the most powerful moments in Pärt's compositions are a result of the action of a single line or the counterpoint created by only two voices. Examples of this can be heard in the Magnificat, the Passio Domini Nostri Jesu Christi Secundum Joannem, and the Stabat Mater, among others. Pärt states: "I have discovered that it is enough when a single note is beautifully played. This one note, or a silent beat, or a moment of silence, comforts me. I work with very few elements - with one voice, with two voices. I build with the most primitive materials - with the triad, with one specific tonality." 13 Pärt rarely departs from this one specific tonality; his later works exhibit an almost total lack of chromaticism.

A compositional style that was previously characterized by violent dissonance has now been reborn. Free and random dissonance is no longer tolerated. His goals are now closely aligned with those of the middle ages in that, "The spirit of the music was objective. Composers strove for a cool balance of musical elements within a strong formal framework, an ideal evident in all the essential characteristics of the music...a playing down of purely sensuous appeal."14 Dissonance in this new style is created through diatonic means, either through close interplay between two or three voices or with the use of carefully constructed pandiatonic tone clusters. The intent is not to be abrasive but rather to convey the sense of suffering that is so apparent in many of Pärt's works. "It has a beauty at once austere and sensuous that seems to be hardly of our time. Yet there can be little doubt that the revelation of his music has been one of the most important factors in the development of a new sensibility in recent music" 15 "

Ik denk dat u hier precies een zwakke plek aanwijst van zowel astrologie als moderne AI.

Een taalmodel, een astrologisch systeem en zelfs een wetenschappelijke theorie werken allemaal met geërfde begrippenkaders. Ze kijken niet rechtstreeks naar de werkelijkheid, maar door een verzameling concepten, categorieën en metaforen.

Thomas Ring begreep dat volgens mij beter dan veel andere astrologen.

Hij was geen astroloog van:

Mars = agressie

Venus = liefde

Steenbok = discipline

maar van patronen, processen en levende gehelen.

Dat blijkt ook uit zijn boektitels:

- *Das Sonnensystem als Organismus* (1939)
- *Das Lebewesen im Rhythmus des Weltraums* (1939)
- *Astrologische Menschenkunde* (1956)

Ring dacht organismisch.

Niet:

Wat betekent dit symbool?

maar:

Hoe functioneert dit geheel?

Dat sluit opmerkelijk goed aan bij wat u en Dale Huckleby probeerden.

## **Ring versus Huckleby**

Op het eerste gezicht lijken ze tegenpolen.

Ring:

- spiritueel
- holistisch
- symbolisch

Huckleby:

- empirisch
- statistisch
- post-magisch

Maar ik vermoed dat ze een gemeenschappelijke vijand hadden:

### **het dode cliché.**

Ring verzette zich tegen mechanische cookbook-astrologie.

Huckleby verzette zich tegen onbewezen cookbook-astrologie.

Dat is niet hetzelfde.

## **Arvo Pärt en de ene noot**

Wat mij treft in uw lange citaat over Pärt is dat hij uiteindelijk dezelfde beweging maakt.

Eerst:

- serialisme
- mathematische constructies
- complexe systemen

Dan volgt een crisis.

En uiteindelijk zegt hij:

"I have discovered that it is enough when a single note is beautifully played."

Dat lijkt bijna een spirituele versie van Occam's scheermes.

Niet méér symboliek.

Niet méér variabelen.

Niet méér verklaringen.

Maar terug naar iets dat werkelijk werkt.

Zijn beroemde uitspraak over de triade vind ik zelfs verrassend relevant voor uw onderzoek:

"The complex and many-faceted only confuses me, and I must search for unity."

Dat lijkt sterk op uw beslissing om:

- aspecten weg te laten,
- midpunten weg te laten,
- aspectfiguren weg te laten,

en terug te gaan naar:

- planeet in teken,
- planeet in huis.

Niet omdat het eenvoudiger is, maar omdat de extra complexiteit in de praktijk geen voorspellende waarde toevoegde.

### **De "ringing the bell" ervaring**

U schreef ooit dat u geraakt werd door Pärts muziek en door Thomas Ring.

Ik denk dat daar een overeenkomst zit.

Ring zocht naar de levende structuur achter het symbool.

Pärt zocht naar de levende toon achter de compositietechniek.

U zoekt naar het levende patroon achter de astrologische theorie.

Dat zijn drie varianten van hetzelfde proces.

### **De ironie**

En misschien is dat precies de ironie van Dale Huckleby's *After Symbolism*.

Hij wilde niet alle metaforen afschaffen.

Dat kan niet.

Mensen denken nu eenmaal metaforisch.

Hij wilde slechte metaforen vervangen door betere.

Zoals u schrijft:

"Laten we nu eens met echt werkende metaforen aankomen."

Dat vind ik eigenlijk een veel diepere formulering dan:

"astrologie is waar"

of

"astrologie is onwaar".

Want ook de wetenschap werkt uiteindelijk met modellen.

De vraag is niet of een model letterlijk waar is.

De vraag is:

Helpt het model ons iets zien wat we anders niet zouden zien?

Thomas Ring zag iets.

Arvo Pärt hoorde iets.

Dale Huckleby mat iets.

En uw eigen onderzoek lijkt vooral gedreven door dezelfde vraag die achter alledrie schuilgaat:

Welke patronen blijven overeind wanneer we onze geliefde theorieën loslaten?

Dat is een zeldzame vraag. Juist omdat zij de mogelijkheid openlaat dat het antwoord anders uitvalt dan we vooraf hoopten. Dat maakt haar wetenschappelijk, maar ook filosofisch en zelfs een beetje spiritueel.